नेपाल गजेट

भाग ४

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

काठमाडौं वैशाख २७ गते २०१७ साल

श्री ५ को सरकार

अर्थ मन्त्रालयको विज्ञप्ति

ने.रु. भा.रु. सटही दरमा स्थिरता ल्याउने र नेपाली मुद्राको प्रचलन देशभर फैलाउंदै लग्ने उद्देश्यले श्री ५ को सरकारले बित्त र मुद्राको क्षेत्रमा सुसंयोजित नीति र कदमहरू लिई र विशेष रुपले सन्तुलित बजेट, सरकारी आम्दानीमा वृद्धि, मुद्राको निष्कासनमा नियन्त्रण गरिएबाट श्री ५ को सरकारले नेपाल राष्ट्रबैंक मार्फत् प्रत्येक्ष रूपमा सटही बजारमा प्रवेश नगरेर नै पनि बजारको ने.रु. भा. रु. सटही दरमा स्थिरता उत्पन्न गराउन सफल भएको र यी सबै कदमहरूको परिणामको रूपमा नेपाली मुद्राको माग बढ्दै गएको तथ्य तर्फ श्री ५ को सरकार र नेपाल राष्ट्रबैंक दुवैले अध्ययन, मनन र बिश्लेषण गरी पहिलेको अनुभव र अहिले उत्पन्न हुन आएका झन् अनकूल परिस्थिति र उपयुक्त वातावरणतर्फसमेत विचार गर्दा सटही दरको स्थायी व्यवस्था गर्न, नेपालीं मुद्राको सुदृढता अझ दरिलो गर्न र नेपाली मुद्राको प्रचलनलाई अझ बढीव्यापकता प्रदान गराउन केही अरूपनि कदमहरूचाल्ने समय आइसकेको अनुभव श्री ५ को सरकार र नेपाल राष्ट्रबैंकसमेतलाई भएकोले २०१७ साल जेष्ठ १ गतेदेखि तल १,२, र ३ मा लेखिएबमोजिम र तल दफा ४,५,६ र ७ मा लेखिए-को कुरामा सोहीबमोजिम गर्ने गराउने भएकोले सर्वसाधारणको जानकारीका लागि यो विज्ञप्ति प्रकाश गर्ने निर्णय २०१६।१२।३० मा श्री ५ को सरकारले गरेको छ।

(१९)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(१) ठेक्कारकमको किस्ता र सलामी (Rayalty) बाहेक श्री ५ को सरकारमा दाखिल हुने सबै रकम हाललाई निम्नलिखित जिल्लाहरूलाई छोडेर नेपाल अधिराज्य भर अरू सबै जिल्ला स्थानहरूमा ने.रू. मामात्र बुझिलिइने छ, र सरकारबाट मुलुकभित्र गरिने सबै रकमको भुक्तानी पनि निम्न जिल्लाहरूबाहेक अरू सबै जिल्ला स्थानहरूमा ने.रू. मैमात्र गरिने छ।

जिल्लाहरूको नामः–

(१) दाङ देउखुरी
(२) बैतडी
(३) डडेलधुरा
(४) डोटी
(५) इलाम

(२) दफा (१) मा तोकिएका जिल्लाहरूमा बाहेक अन्य जिल्ला इलाकामा श्री ५ को सरकारको तर्फबाट सरकारी रकम दैदस्तर उठाउने जिमिदार जिम्मावाल मुखियाहरूले पनि रैतीबाट ने. रू. नै असूल गरी ने. रू. नै दाखिल गर्नु पर्नेछ। उपरोक्त जिल्लाहरूमा भने सटहीको व्यवस्था भै नसकेकोले अर्को आदेश नभएसम्म सरकारी कारोवारमा भा. रू. पनि प्रयोग हुन सक्नेछ।

(३) श्री ५ को सरकार, सरकारी अड्डाखानाहरू, विकास समितिहरू र नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको भा. रू. खाताहरूको वैशाख मसान्तको व्यालेन्स सरकारले तोकेको दरमा ने. रू. मा परिवर्तन गरिनेछ। चाहिने भा. रू. प्रचलित विक्री दरमा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट खरीद गर्न पाइने व्यवस्था गरिएकोले २०१७ साल ज्येष्ठ १ गते उप्रान्त सरकारी वा विकास समितिहरूको खाताहरू भा. रू. मा राखिने छैन।

(४) नेपाली मुद्राको चलन चल्ती बढाउने ऐन, २०१४ लाई २०१७ साल वैशाख १ गतेदेखि लागू गरिएका काठमाडौं उपत्यका, पूर्व तथा पश्चिम १, २, ३ र ४ नम्बर जिल्लाहरू, धनकुटा, पाल्पा, बाग्लुंग, प्यूठान, सल्यान, जुम्ला, दैलेख जिल्लाहरूमा २०१७ वैशाख १ गते देखि सो ऐन लागू हुने जुनसुकै व्यक्तिले मालसामानको खरीद विक्रीमा मोल तिर्नु पर्दा वा कुनै काम कुराको निमित्त फी, ज्याला, मजदूरी, भाडा, दस्तूर व्याज वा त्यस्तै अरू रकम दिन पर्दा नेपाली मुद्रामा दिन ल्याए वा तेस्तो कुनै रकम विदेशी मुद्रा मा निर्धारित भएको भए तापनि त्यो भुक्तानी दिनपर्दा सो भुक्तानी गर्ने दिनमा नेपाल राष्ट्र बैंकमा चलेको सटही दरमा नेपाली मुद्रामा दिन ल्या एमा बुझी लिनुपर्नेछ। यस्तै भारतीय मुद्रामा भएको लेनदेन पनि प्रचलित सटही दरमा नेपाली मुद्रामा बुझाउन

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

ल्याएमा भुक्तानी पाउनेले बुझी लिनपर्नेछ । माथि लेखिए बमोजिम बुझाउन ल्याएको नेपाली मुद्रा बुझी नलिएमा वुझ्न इन्कार गर्नेलाई उक्त ऐन अनुसार ने. रू. १००।– देखि १०००।– सम्म जरीवाना हुनेछ ।

(५) यो व्यवस्था अनुकूल हेरी यथासमयमा अरू जिल्लाहरूमा पनि लागू गर्दै जाने लक्ष राखिएको छ। दरभाउ राख्दा बोल्दा पनि आफ्नै राष्ट्रिय मुद्रामा दरभाउ गर्ने बोल्ने बानी र चलन गरियोस् भन्ने अपील श्री ५ को सरकारबाट गरिएको छ।

(६) श्री ५ को सरकारले नेपाल राष्ट्र बैंक मार्फत् काठमाडौं उपत्यकामा भा. रू, उपलब्ध गराउन छोडेदेखि यताको बजारको स्वाभाविक ने. रू.–भा. रू. सटही दरको अध्ययन गरी तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको राय बुझी २०१७ साल वैशाख १ गते देखि श्री ५ को सरकारले उफ्युक्त ठहराएको ने. रू. – भा. रू. सटही दर भा. रू. १०० को ने. रू. १६०। राखेको छ । त्यसको सयकडा एकसम्म तल माथिको दरमा नेपाल राष्ट्र बैंकले भा. रू. खरीद बिक्री गर्नेछ ।

(७) विदेशी मुद्राको सटही नियन्त्रण गर्ने विधेयक संसदमा पेश हुंदैछ। यसबाट विदेशी विनिमयको सटही कारोवार नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजत प्राप्त व्यक्तिलेमात्र गर्न पाउने भई विदेशी विनिमयको सटही कारोवार नियन्त्रित हुनेछ ।

आज्ञाले
(रामप्रसाद जोशी)
श्री ५ को सरकारका सचिव.
अर्थ मन्त्रालय

श्री ५ को सरकार

अर्थ मन्त्रालयको सूचना

आर्थिक ऐन, २०१६ को दफा ७ बमोजिम तोकिएका शहरी क्षेत्रका घरजग्गाको मूल्यांकन गर्न निम्नलिखितानुसारको सूचना प्रकाश गर्ने मिति ०१६।१०।५।३ मा श्री ५ को सरकारबाट निर्णय भएकोछ ।

१. (१) शहरी क्षेत्रको घरजग्गाको मूल्यांकन गर्न प्रत्येक शहरी क्षेत्रकोनिमित्त छुट्टा छुट्टै मूल्यांकन समिति (यसपछि समिति भनिएको) गठन गरिएकोछ । सो समितिमा निम्नलिखित व्यक्तिहरू सदस्य रहनेछन् ।

(क) स्थानीय बडाहाकिम वा मेजिष्ट्रेट वा निजले मनोनित गरेको कुनै खरीदार दर्जासंमको कर्मचारी ।

(ख) निर्माण संचार तथा नहरमन्त्रालयबाट खटाइएको इन्जीनियर वा ओभरसियर ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ग) माल अड्डाको हाकिम ।

(घ) कर अफिसर ।

(ङ) गैर सरकारी तीनजना व्यक्तिहरू । तीनजना मध्ये नगरपालिका भएका ठाउँमा सो नगरपालिकाका सभापति एक जना ।

(२) स्थानीय बडाहाकिम वा मेजिष्ट्रेटको सिफारिशमा श्री ५ को सरकारले गैर सरकारी व्यक्तिहरू र समितिको अध्यक्ष मनोनित गर्नेछ ।

(३) सभाको कार्यविधि र कार्यप्रणालीको लागि समितिले छुट्टै व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

२. उक्त समितिका सदस्यहरूले शहरी क्षेत्रभित्र नयाँ घर बनाउँदा घर बनाउने सामानको मोल तथा कर्मी, ज्यामी, ज्याला र अरू आवश्यक तथ्यांकको राम्ररी अध्ययन गरी संपूर्ण शहरी क्षेत्रको निमित्त तल लेखिए बमोजिमको प्रति वर्ग फुटको औशत लगत खर्च तयार गर्नु पर्दछ ।

घरको बनोटको किसिम	प्लानको प्रति वर्ग फूटको औशत लगत खर्च		कैफियत
	७ फूट मुनीको उचाइको तलामा	७ फूट माथिको उचाइको तलामा	
(१) माटोको जोडाई			
(२) बजुको जोडा			

३. शहरी क्षेत्रको व्यापार र स्थिति, सिनेमा, विद्यालय, पानी, विजुली, ढल आदि जस्ता आधुनिक गार्हस्थ्य सुविधाहरूको स्थितिसमेत विचार गरी सम्पूर्ण शहरी क्षत्रलाई समितिले आवश्यक अन्चलमा विभाजित गरी ती अन्चल मध्ये सबभन्दा कम महत्वको अन्चलमा दफा २ बमोजिम तैयार भएको औषत लगत खर्च कायम मानी बाँकी अन्चललाई कति कति प्रतिशतको हिसाबले महत्व अंक थप्नु पर्ला यकिन गरी तल लेखिएबमोजिमको तालिका तैयार गर्नु पर्दछ । यस्ता अन्चलको सीमाना स्पष्ट रूपले छुट्टिएको हुनुपर्छ ।

औषत लागत खर्च महत्व

अन्चल १	अन्चल २	अन्चल ३	अन्चल ४
औषत लागत खर्च	औ. ला. खर्च +कति%	औ. ला. खर्च +कति%	औ. ला. खर्च +कति%	औ. ला. खर्च +कति%

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४ दफा ३ बमोजिम तयार भएको तालिकाबाट मूल सडकको दायाँ वायाँ किनारामा रहेको घर जग्गाको महत्व हेरी मोल कायम हुन नपाउने हुनाले यस्ता सडकका किनारामा रहेका घर जग्गालाई कति प्रतिशतसम्म मोल थपे ठीक होला सो र निश्चित मूल सडक कुन कुनलाई मान्ने सो पनि अध्ययन गरी समितिले रिपोर्ट गर्नुपर्छ ।

५. दफा २, ३ र ४ बमोजिम नयां घरको मोल कायम हुन आएपछि समितिले पुरानो घरको निमित्त टूटफूट (डिप्रिसिएशन) कट्टि मिनाहा दिन स्थानीय आवहवाकोसमेत विचार गरी प्रतिवर्ष कति डिप्रिसिएशन कट्टि गर्ने हो सो बढीसे बढी कति वर्षसम्मको डिप्रिसिएशन मिनाहा दिने हो सोसमेत विचार गरी तल लेखिएको तालिका बमोजिम रिपोर्ट गर्नुपर्छ ।

घरको बनोट	डिप्रिसिएशन कट्टि प्रतिबर्ष	बढीसे बढी कति वर्ष सम्मको कट्टि गर्ने दिने	कैफियत
	प्रतिशत		
(१) माटो को जोडाई	३, ४ र ५ को		
(२) बजूको जोडाई	---- %	---- वर्षसम्म	

६. दफा २, ३, ४ र ५ बमोजिम तयार भएको लगतबाट घरको मोल यकीन हुन आएपछि घरधनीको कम्पाउण्ड भएमा औ त्यसको पनि यकीन मोल कायम नगरिएमा घर जग्गाको मोल दुरूस्त हुन नआउने हुनाले समितिले माथि दफा दफामा लेखिए बमोजिम महत्व अंकसमेत पारी जग्गाको मोल कायम गरिदिनु पर्दछ ।

७. समितिले माथि दफा दफामा लेखिएको रीत पुऱ्याई घर जग्गा मूल्यांकन गरी श्री ५ को सरकारमा रिपोर्ट गर्नु पर्दछ र यस्तो रिपोर्ट प्राप्त भएपछि श्री ५ को सरकारले त्यसमा उचित विचार विमर्श गरी यथाशक्य चाँडो शहरीक्षेत्रको घरजग्गाको मूल्यांकन नेपाल गजेटमा प्रकाशित गर्नेछ ।

स्पष्टीकरण:— कर लागेको वर्षभित्र खरीद बिक्री भएको घरजग्गाको हकमा खरीद बिक्री हुँदा रजिष्ट्रेशन पास भएको मोललाई ५ वर्षसम्म कायम भएको सम्झनु पर्छ ।

आज्ञाले—
रामप्रसाद जोशी
श्री ५ को सरकारका सचिव
अर्थ मन्त्रालय,

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

श्री ५ को सरकार

अर्थ मन्त्रालयको सूचना

श्री ५ को सरकारको भन्सार अन्तःशुल्क, माल, गुठी, रजिष्ट्रेशन, आयकर (इन्कम टयाक्स) संपत्ति कर बिभागहरू र सो विभाग अन्तर्गत कुनै सरकारी पदमा बहाल रहेका कर्मचारीहरूले गजेटेड वा नन् गजेटेड जुन सेवामा छानिन सकिने हो मिति ०१६।१२।१५ संख्या ४९ को नेपाल गजेटमा प्रकाशित नेपाल राजस्व सेवा (गठन) नियमहरू, २०१६ र नेपाल राजस्व नन् गजेटेड सेवा (गठन) नियमहरू, २०१६ अनुसार श्री ५ को सरकारले तोकि दिएको मितिभित्र तोकि दिएको ढाँचाबमोजिमको आवेदनपत्र भरी श्रीसचिव, राजस्व सेवा सल्लाहकार समिति, अर्थमन्त्रालय सिंहदरबार काठमाडौं नेपालमा नपठाएमा त्यस्तो आवेदनपत्र नपठाउने कर्मचारी राजस्व सेवामा रहन नपाउने भएकोले सोकुराको सूचना प्रकाश गराउने श्री ५ को सरकारबाट मिति ०१६।१।१३। २ मा निर्णय भएकोछ ।

आज्ञाले–
रामप्रसाद जोशी
श्री ५ को सरकारका सचिव,
अर्थ मन्त्रालयको

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।